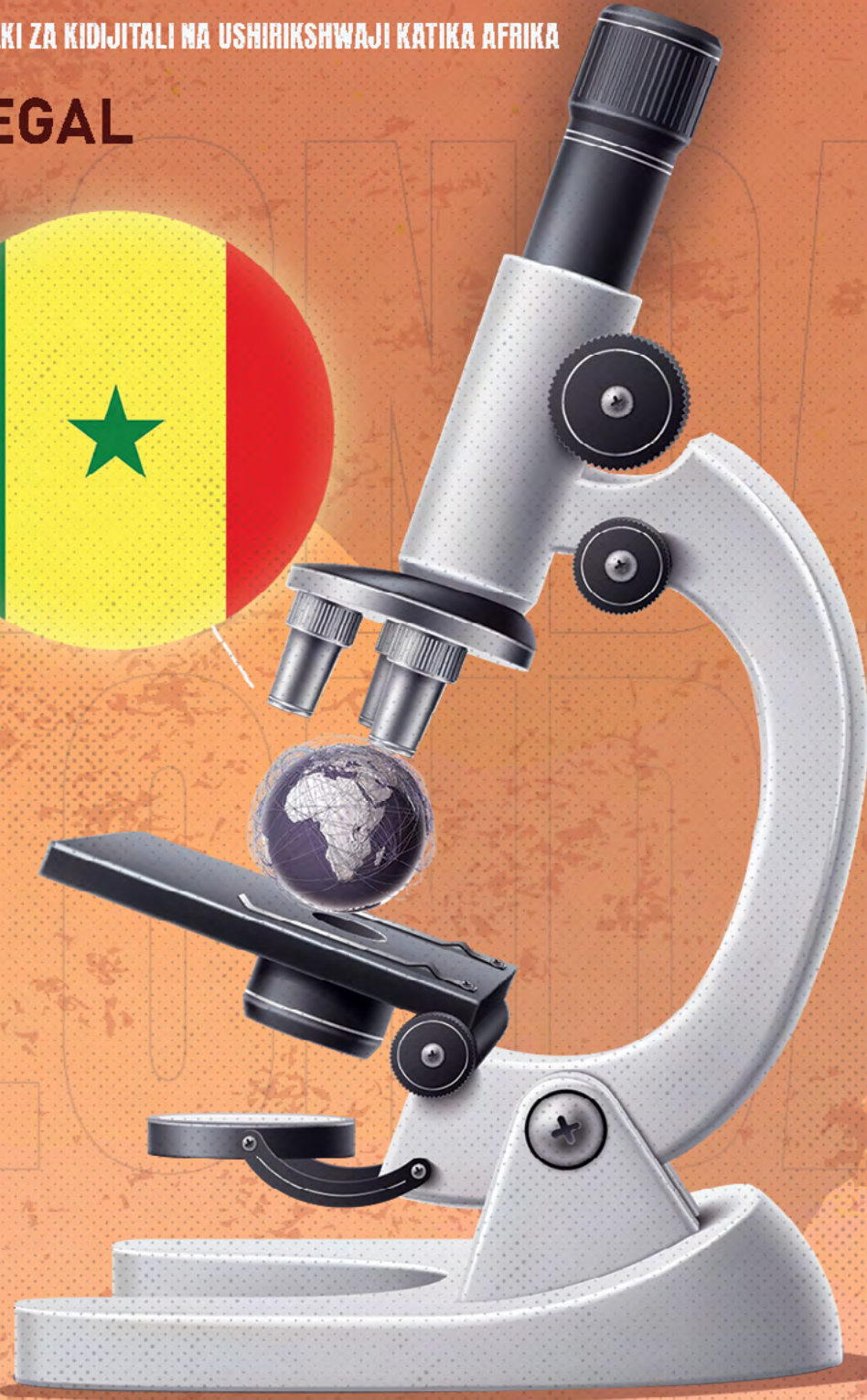
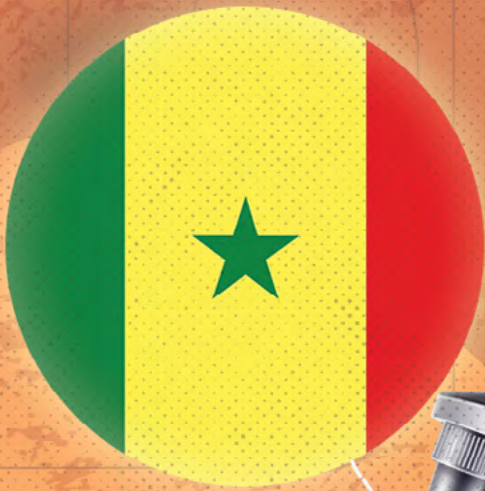

LONDA

RIPOTI YA HAKI ZA KIDIJITALI NA USHIRIKSHWAJI KATIKA AFRIKA

SENEGAL

LONDA

Ripoti ya Haki za Kidijitali na Ushirikishwaji Barani Afrika 2022

Imechapishwa na Paradigm Initiative
374 Borno Way, Yaba, Lagos, Nigeria
Email: media@paradigmhq.org
www.paradigmhq.org

Iliyochapishwa Aprili 2023

Ripoti iliyotolewa na Paradigm Initiative
Ubunifu na Muundo na Kenneth Oyeniya

Chapisho hili linaweza kunaswa tena kwa matumizi yasiyo ya kibiashara kwa namna yoyote ile mradi sifa inayostahili imetolewa kwa wachapishaji, na kazi itawasilishwa bila upotoshaji wowote.

Hakimiliki © 2023 Paradigm Initiative

Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ISBN: 978-978-797-8980-8

Senegal

► Ufupisho

Ripoti hii inakuja wakati ambapo Senegal imeweka kituo cha kitaifa cha data ili kukuza haki za kidijitali, hivyo basi kwa mujibu wa Mkakati wa Kidijitali wa 2025 wa nchi hiyo. Kuanzishwa kwa kituo hiki cha data kunajumuisha mapinduzi ya kidijitali ambayo yanalenga kuwezesha utengano wa taratibu za usimamizi, uhifadhi wa data na uhamishaji wa usimamizi wa data. Lengo kuu la ripoti hii ni kujenga uwezo kwa wadau (Serikali, sekta binafsi na asasi za kiraia).

Ripoti hii inalenga kutoa muhtasari wa haki za kidijitali. Zaidi ya hayo, inaangazia masuala yanayohusu upatikanaji wa mtandao, usimamizi wa data, mapitio ya Mfuko wa Huduma kwa Wote na mageuzi ya TEHAMA na teknolojia zinazochipukia nchini Senegali kwa kipindi cha 2022. Mwishoni mwa ripoti, mapendekezo ya kuimarisha na kudumisha haki za binadamu katika zama za dijitali, yameainishwa kwa wadau muhimu katika sekta hii.

Utangulizi

Tangu Senegal iunganishwe rasmi na intaneti mwaka 1996¹, muunganisho wake umeendelea kuboreshwa kwa miaka mingi, huku kukiwa na upanuzi unaoendelea wa kiunganishi cha kifurushi, mojawapo kikubwa zaidi katika Afrika Magharibi. Mnamo tarehe 14 Disemba 2016, Rais wa Jamhuri ya Senegal alitia saini amri mbili ambazo zinajumuisha maamuzi makuu ya kuunda mfumo wa ikolojia kwa maendeleo ya uchumi wa kidijitali nchini Senegal: Amri Na. 2016-1987 inayohusiana na sheria na masharti ya kutoa idhini ya waendeshaji miundombinu na Amri Na. 2016-1988 inayohusiana na ushirikishwaji wa miundombinu ya mawasiliano². Kwa Serikali ya Senegal, ushiriki wa mtandao wa simu unaweza kuwa na jukumu katika upatikanaji wa teknolojia ya habari na mawasiliano, kuboresha ubora wa maisha na kusaidia nchi kufikia Malengo ya Mkutano wa Dunia wa jamii yenye taarifa.

Senegal inaendeleza kikamilifu matumizi makubwa ya teknolojia ya habari na mawasiliano kupitia mipango yake mbalimbali ya kitaifa kama ilivyofafanuliwa katika mkakati wake wa “Digital Senegal 2025³”, unaongwa mkono na mfumo wa maendeleo wa Mpango Unaoibuka wa Senegal (PSE), uliopitishwa mwaka 2012⁴. Ni maono ya muda mrefu yaliyoundwa na sharti na vipaumbele vilivyoelezwa karibu na kauli mbiu “digi kwa wote na kwa watumiaji wote mwaka 2025 nchini Senegali yenye nguvu na sekta binafsi bunifu katika mfumo wa ikolojia wa utendaji wa juu”.

Mipango hii inasababisha mabadiliko ya Senegal kuwa jamii ya kidijitali na jumuishi kwa sekta zote za shughuli.

---

¹ Although the country was officially connected to the Internet in March 1996, the first online Web server historically appeared in November 1995 at the SYFED-REFER Center in Dakar, see History of the Internet in Senegal from 1989-2004 by Olivier Sagna, Christophe Brun and Stephen Huter, p.8, available at: https://nsrc.org/sites/default/files/archives/case-studies/SenegalBook_French_Final.pdf

² Study on the sharing of telecommunications and ICT infrastructures in Senegal, Groupe Défis & Strategies/ Titane Conseil, Final report May 2019, https://www.adie.sn/sites/default/files/lois/SN-Rapport%20final_Partage%20of%20infrastructure%20and%20outsourcing_v080719.pdf ³ In 2016, Senegal launched its “Digital Senegal 2025” strategy.

⁴ PSE aims to stimulate sustained and inclusive economic growth and make Senegal an emerging economy by 2035.

⁵ <https://www.sec.gouv.sn/publications/lois-et-reglements/code-des-communications-electroniques>.

Uchambuzi wa Nchi

UHURU WA MTANDAO

UFIKIAJI NA USUMBUFU WA KIMTANDAO

Nchi ya Senegal imepitisha Kanuni mpya ya mawasiliano ya kielektroniki⁵, ambayo ni sheria ya 2018-28 ya Desemba 12. Lengo lake ni “kukuza na kuboresha mitandao ya mawasiliano ya kielektroniki na huduma nchini Senegal kupitia uundaji wa njia bora, rahisi na yenye kubadilika na mfumo wa kisheria wa uwazi”⁶.

Mnamo mwaka wa 2018, watoa huduma 3 wapya wa intaneti walianzishwa katika soko la Senegal, ambao ni, ARC Telecom, WAW Telecom na Africa Access, walijiunga na wawekezaji waliokuwepo tayari kama vile kampuni ya Sonatel, Free (iliyopewa leseni chini ya SENTELE na baadaye kubadilishwa jina kuwa Tigo) na Espresso Senegal. Nchi ya Senegali inalenga kufanya mtandao kufikiwa zaidi na ushindani kwa watu wake kwa kufungua soko kwa wawekezaji wengine. Mpango wa kufungua soko kwa wawekezaji wapya umeruhusu Taifa kupata mtandao wa kasi na ushindani.

Mbali na chochote kinachoweza kusemwa kuhusu sera za serikali, gharama kubwa za uunganisho wa mtandao zinapaswa kuzingatiwa, hii inachangia kwa kiasi kikubwa matatizo ya wananchi katika kupata huduma zinazotolewa na TEHAMA. Pia,

ubora wa mtandao unabaki kuwa mbovu katika maeneo fulani ya nchi. Mtandao ulikatika tarehe 5 Machi 2021, wakati wa maandamano yaliyofanywa kutokana na kukamatwa kwa Ousmane Sonko, Rais wa chama cha siasa cha upinzani - Patriots of Senegal for Work, Ethics and Fraternity (Pastef-Patriots)⁷. Netblock⁸, uchunguzi wa Mtandao unaobobea katika ufuatiliaji wa kukatizwa na kupunguzwa, ulitangaza kuwa mitandao ya kijamii na programu za ujumbe zilizuiwa katika nchi ya Teranga (Senegal).

Usumbufu huu wa mtandao ni ukiukaji wa haki za kidijitali za watumiaji wa Intaneti na ukiukaji wa Ibara ya 8 ya Katiba ya Senegal ambayo “inawahakikishia raia wote uhuru wa kimsingi wa mtu binafsi, ikiwa ni pamoja na uhuru wa maoni, kujieleza, vyombo vya habari, kujumuika, kukusanyika, kuhama na kuhama. maandamano”⁹. Aidha, ni ukiukaji wa sheria ya kimataifa ambayo ilipitishwa na azimio la makubaliano, na Baraza la Haki za Kibinadamu la Umoja wa Mataifa na Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa, sheria ambayo inalaani kuzima kwa mtandao na vikwazo sawa na uhuru wa kujieleza mtandaoni¹⁰. Azimio lingine linalounga mkono ni la Tume ya Afrika ya Haki za Kibinadamu (ACHPR) iliyopitishwa mwaka wa 2016¹¹ kuhusu haki ya uhuru wa habari na kujieleza kwa Mtandao barani Afrika. Azimio hili linaonyesha wasiwasi kuhusu “Nchi za Kiafrika kukatiza au kuzuia

⁶ Article 5 of the Electronic Communications Code.

⁷ A map of network disruptions in West Africa in 2021, <https://www.mfwa.org/fr/issues-in-focus/une-cartographie-des-perturbations-de-reseau-en-afrique-de-louest-en-2021/>, (accessed December 12, 2022).

⁸ Political Tensions in Senegal: Internet Disruptions and Shutdowns Reported, <https://afriqueitnews.com/tech-media/tensions-politiques-senegal-perturbations-coupures-internet-signalees/> (accessed December 12, 2022).

⁹ Constitution of January 7, 2001 (JORS, n° 5963 of January 22, 2001).

¹⁰ United Nations Human Rights Council in its resolution A/HRC/RES/32/13, July 1, 2016 <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=57e916644> (accessed December 12, 2022).

¹¹ 362 Resolution on the Right to Freedom of Information and Expression on the Internet in Africa - ACHPR/Res.362(LIX) 2016, https://www.achpr.org/en_sessions/resolutions?id=374 .¹² <https://www.article19.org/data/files/pdfs/igo-documents/declaration-of-principles-ua-french.pdf> .

¹³ JORS, n°6406 of May 3, 2008, p. 419 et seq.

¹⁴ JORS, no. 6576 of March 14, 2011, p. 273 et seq.

ufikiaji wa huduma za mawasiliano ya simu kama vile mtandao, mitandao ya kijamii na huduma za ujumbe, tabia ambayo inazidi kuwa ya kawaida wakati wa uchaguzi.”

UHURU WA KUJIELEZA NA UHURU WA VYOMBO VYA HABARI

Uhuru wa vyombo vya habari ni uhuru wa kikatiba nchini Senegal, uhuru wa kimsingi ambao ni muhimu, kwani uwepo wake ni moja ya dhamana muhimu ya kuheshimu haki zingine, uhuru mwingine na uhuru

wa kitaifa. Uhuru wa kujieleza ni sine qua non wa demokrasia (sehemu muhimu). Uhuru wa kujieleza unahakikishwa na Azimio la Kanuni za Uhuru wa Kujieleza Barani Afrika lililopitishwa katika Kikao cha 32 cha Kawaida, 17-23 Oktoba 2002 na Tume ya Afrika ya Haki za Kibinadamu na Watu¹². Ibara ya 10 ya Katiba ya Senegal ya 2001 inasisitiza vikali uhuru wa kujieleza.

Kifungu cha 5 cha Sheria ya 2008-10 ya Januari 25, 2008, pia inaunga mkono hilo na inazungumza juu ya sheria ya mwelekeo juu ya Jumuiya ya Habari¹³

na Sheria Nambari 2011-01 ya Januari 27, 2011, juu ya Kanuni za Mawasiliano¹⁴.

Kanuni ya Vyombo vya Habari ya 2017 inalenga kukuza utumiaji wa uhuru wa vyombo vya habari na kuhakikisha uhuru wa kujieleza, maoni na mawasiliano huku ukiheshimu utu wa binadamu, faragha ya raia na haki za binadamu kwa ujumla. Kanuni mpya ya mawasiliano ya kielektroniki, inayounga mkono kifungu cha 5 cha sheria ya 2018-28 ya Desemba 12 inalenga: *“kukuza maendeleo na uboreshaji wa mitandao na huduma za mawasiliano ya kielektroniki nchini Senegal kwa kuunda mfumo wa kisheria ambao ni bora, rahisi na wazi”*.

Pamoja na mfumo madhubuti wa kisheria unaowezesha upatikanaji wa habari, uhuru wa kujieleza na vyombo vya habari, hata hivyo kuna kushuka kwa demokrasia. Kwa mfano, mnamo Machi 2021, Baraza la Kitaifa la Udhubiti wa Sauti na picha lilisimamisha Walf TV na Sen TV kwa saa 72 kwa misingi kwamba chaneli hizi mbili za televisheni zilirusha matangazo ya moja kwa moja za maandamano; baraza lilizingatia kwamba kwa kufanya hivi, walijihusisha zaidi katika *“msamaha kwa vurugu”* na *“kushughulikia hali hiyo bila kuwajibika”*¹⁵.

Kukamatwa na kuwekwa kizuizini mara kwa mara kwa waandishi wa habari kulizua wimbi la ukosoaji wa uhuru wa vyombo vya habari. Toleo la 20 la World Press Freedom Index lililoandaliwa na Wanahabari Wasio na Mipaka (RWB)¹⁶, inaonyesha kuwa Senegal iko katika nafasi ya 73, kushuka kwa nafasi 24 ikilinganishwa na kiwango cha mwaka jana.

FARAGHA NA UFUATILIAJI

Senegal ilipitisha sheria yake ya kwanza juu ya ulinzi wa data binafsi na amri yake ya utekelezaji katika mwaka 2008¹⁷ ¹⁸. Madhumuni ya sheria hii ni kulinda faragha ya teknolojia ya habari na

¹⁵ Annual report 2021: Serious threats to freedoms in Senegal, March 29, 2022, <https://www.amnesty.sn/rapport-annuel-2021-de-lourdes-menaces-sur-les-libertes-au-senegal/>, (accessed December 10, 2022).¹⁶ RSF – Press freedom ranking: Senegal falls 24 places, 4 May 2022, <https://lequotidien.sn/classement-liberte-de-la-presse-le-senegal-fousonnant-est-a-la-73rd-place/>.

¹⁷ Law n° 2008-12 of January 25, 2008, on the protection of personal data (JORS, n°6406, of May 3, 2008, p.434).

mawasiliano ya watu binafsi; kupinga uvamizi wa faragha unaoweza kusababishwa na ukusanyaji, uchakataji, usambazaji, uhifadhi na ufuatiliaji wa watu wengi. Ukadiriaji¹⁹ wa data binafsi, wingi wa mbinu za kuingilia (uwekaji kijiografia, uchunguzi wa mtandao, n.k), matumizi ya mitandao ya kijamii na uwekaji dawa kidijitali, huweka faragha ya watu kwenye hatari mpya. Kupitia mswada wa 2019, serikali ya Senegal inaona kuwa ni muhimu kurekebisha mfumo wa ulinzi wa data binafsi.

Kwa uhalisia, mradi huu ni wa kiubunifu kwa maana kwamba unatoa mfumo wa maeneo mapya kama vile wingu, akili bandia, bayometriki, data kubwa, eneo la kijiografia na uundaji wa mifumo mahususi ya kuchakata data za matibabu. Kwa upande wa ushirikiano na kwa ulinzi bora wa faragha, Senegal imezingatia Mkataba Na. 108 wa 28 Januari 1981 wa Baraza la Ulaya kwa ajili ya ulinzi wa watu binafsi kuhusiana na uchakataji wa moja kwa moja wa data na asili ya binafsi²⁰. Senegal pia imeridhia Mkataba wa Umoja wa Afrika (AU) wa Usalama Mtandaoni na Ulinzi wa Data binafsi ambao ulipitishwa katika Kikao cha 23 cha Kawaida cha Bunge la Umoja huo tarehe 27 Juni, 2014 huko Malabo, Guinea; Sheria ya ziada A/SA.1/01/10 inayohusiana na ulinzi wa data binafsi iliyobainishwa katika eneo la ECOWAS (Jumuiya ya Kiuchumi ya Nchi za Afrika Magharibi), Abuja 16 Februari 2010.

USIMAMIZI WA DATA

Umuhimu wa uchumi wa kidijitali na fikra za kimkakati katika karne ya 21 sasa ni kiini cha shughuli nyingi za kampuni, kwa hivyo kuna haja ya kudhibiti data hii vyema, kuhakikisha usahihi na

uadilifu wake kupitia utawala bora. Senegal ndiyo nchi ya kwanza ya ECOWAS kuzindua kitambulisho cha kibayometriki, kuanzia Sheria Na. 2016-09 ya Machi 14, 2016, kuanzisha kitambulisho cha kibayometriki cha ECOWAS na amri yake ya utekelezaji²¹.

Uzinduzi wa mradi wa Kitambulisho cha Kitaifa cha Kidijitali (NDI)²² na Wizara ya Uchumi wa Kidijitali na Mawasiliano ni sehemu ya Mkakati wa "Digital

Senegal 2025", Mradi wa Usaidizi wa Utawala wa Kidijitali (PAGNUM) unaojumuisha usimamizi bora wa sera ya data. Utambulisho wa Kitaifa wa Dijiti unatokana na mamlaka ya kitaifa ya data ya kidijitali, teknolojia za hali ya juu kama vile akili

¹⁸ Decree No. 2008-721 of June 30, 2008 implementing Law No. 2008-12 of January 25, 2008 on the protection of personal data, OJ No. 6443 of Saturday December 20, 2008.

¹⁹ Legacy or monetization or commercialization involves generating revenue from personal data held by a company.

²⁰ <https://rm.coe.int/1680078b39>

²¹ Decree No. 2016-1536 of September 29, 2016 implementing Law No. 2016-09 of March 14, 2016 establishing an ECOWAS biometric identity card: https://www.icnl.org/wp-content/uploads/Senegal_biometric.pdf .

²² National Digital Identity – Senegal towards a phase of "transformation of its services", <https://www.socialnetlink.org/2022/06/25/identite-numerique-nationale-le-senegal-vers-une-phase-de-transformation-de-ses-services/> , (consulted on December 14, 2022)

²³ Incursion into the Diamniadio Data Centre: an infrastructure of 10 billion FCFA built on more than 1 ha ... more than 15,000 jobs in perspective, <http://www.osiris.sn/Incursion-au-Data-center-de.html>

²⁴ <https://ciberobs.com/2022/03/16/le-senegal-concocte-sa-strategie-nationale-de-gouvernance-de-la-donnee-et-de->

bandia au vitu vilivyounganishwa.

Katika ngazi ya kitaasisi, usimamizi wa data unatathminiwa kupitia kuundwa kwa kampuni mpya ya kitaifa, Sénégal Numérique SA (SENUM SA), iliyoidhinishwa na Sheria Na. 2021-39 ya 13-12-2021 ambayo inahusisha kwa kiasi kikubwa usimamizi wa data. Ni kampuni ambayo pia inaruhusu kupelekwa kwa miundombinu, mifumo ya kuhifadhi data mtandaoi na uvumbuzi wa kiteknolojia. Inafanya kazi kwa ushirikiano na wadau wengine mbalimbali ikiwa ni pamoja na waendeshaji, watoa huduma za mtandao na waundaji wa maudhui. Mkakati wa Dijitali wa Senegal unalenga kuifanya nchi kuwa nguvu inayoendesha katika kanda ndogo katika suala la mfumo wa kidijitali na utawala bora.

Kituo cha Data cha Diamniadio, kilichozinduliwa tarehe 22 Juni 2021, kimewasilishwa kama "chombo cha uhuru wa kidijitali", ambacho kitawezesha kuhifadhi data kutoka kwenye utawala na sekta ya binafsi²³. Mheshimiwa Macky SALL aliagiza serikali na miundo yote ya serikali kuwa mwenyeji wa data na majukwaa yote ya serikali kupitia miundombinu hii ya kawaida na kuendelea na uhamishaji wa haraka wa data iliyohifadhiwa nje ya nchi au mahali pengine, kuondoa chochote kisichozingatia viwango vya kimataifa.

Mwelekeo wa Générale du Chiffre et de la Sécurité Systèmes d'Information (DCSSI) una jukumu muhimu sana katika usimamizi wa data. Inatoka kwenye Amri Na. 2021-35 ya 14-01-2021 kuhusu kuundwa na kupangwa kwa DCSSI, ambayo ni Mamlaka ya Kitaifa ya Usalama wa Mtandao ambayo inaimarisha ulinzi wa usiri wa taarifa za ndani na nje za serikali. Serikali ya Senegal iko katika harakati za kuweka pamoja mkakati wa kitaifa wa usimamizi wa data. Kulingana na Yankhoba

[l'intelligence-artificielle/](#)

²⁵ Universal Telecommunications Service Development Fund, <http://www.adl.sn/acteur/fdsut>

²⁶ Law 2018-28 of December 12, 2018. ²⁷ http://www.osiris.sn//IMG/pdf/document_Decret_relatif_au_service_universel_39.pdf

²⁸ O. THIONGANE, Digital promises - Senegal and Africa connect, Sédar, December 2020, p. 46-47.

DIATARA, waziri wa zamani wa uchumi wa kidijitali na mawasiliano ya simu, lengo la mpango huu ni "kuweka kanuni za utawala na kuweka misingi ya sera iliyoanishwa ya wadau mbalimbali na sekta mbalimbali za kurejesha data zinazofaa kwa uvumbuzi, uaminifu katika dijitali, ulinzi wa haki za kimsingi na maendeleo ya kiuchumi."²⁴

MAPITIO YA MFUKO WA HUDUMA DUNIANI

Kama sehemu ya dhamira yake ya utumishi wa umma, serikali ya Senegal ilianzisha dhana ya ufikiaji / huduma kwa wote kupitia Sheria Na. 2001-15 ya Kanuni ya Mawasiliano. Kwa mbinu inayobadilika, huduma kwa wote inazingatia mageuzi ya teknolojia ya habari na mawasiliano, masoko, mahitaji na matumizi ya watumiaji²⁵. Upatikanaji wa huduma kwa wote inafafanuliwa na Kifungu cha 4 cha Kanuni ya Mawasiliano ya Kielektroniki²⁶ kama: "seti ya ubora wa mawasiliano ya kielektroniki na huduma za TEHAMA ambazo, bila kujali eneo la kijiografia, zinaweza kufikiwa na watu wote kwa bei nafuu."

Aidha, Sheria ya ziada ya ECOWAS Na. A/SA/6/01/07 ya 19/01/2007 inafafanua Ufikiaji/Huduma kwa Wote kama “ufikiaji wa kiwango cha chini cha huduma, katika eneo la Nchi Wanachama wa ECOWAS kwa watu wote, bila kujali eneo lao la kijiografia na kwa masharti nafuu ya ushuru”.

Mfuko wa Maendeleo ya Huduma ya Mawasiliano kwa Wote (UTSDF) umeanzishwa kwa Amri Na. 2007-593 ya Mei 10, 2007, kuweka sheria na masharti ya maendeleo ya huduma ya mawasiliano ya simu kwa wote pamoja na sheria za shirika na uendeshaji wa huduma kwa wote. hazina ya maendeleo ya huduma ya mawasiliano²⁷ ambayo inalenga kuwapatia wote, huduma ya chini kabisa inayojumuisha huduma ya simu ya ubora maalum kwa bei nafuu, pamoja na upitishaji wa simu za dharura na huduma ya eneo la kitaifa kwa kuzingatia kanuni za usawa, mwendelezo, kwa watu wote na yenye kubadilika.

Kulingana na THIONGANE²⁸, UTSDF inalenga kupambana na mgawanyiko wa kidijitali nchini na ambapo zaidi ya bilioni 7 FCFA imehamasishwa na mfuko huo kusaidia miradi na programu zinazohusiana na huduma kwa wote, ikiwa ni pamoja na:

- Upatikanaji wa teknolojia ya kidijitali katika nyanja za elimu na elimu ya juu;
- Upatikanaji wa idadi ya watu kwenye Digital Terrestrial Television (DTT) kwa takriban kiasi cha FCFA bilioni 3 kwa ununuzi wa kisimbuzi 120,000 kwa kaya zisizojiweza;
- Kuanzishwa kwa vituo vya sola katika vijiji thelathini (30) ili kuchaji simu janja,
- Ufikiaji wa wote kwa kutumia mradi wa majaribio ya ufikiaji kwa wote, P2AU, uliozinduliwa tarehe 03 Novemba, 2020, ikiwa ni pamoja na wadau wote wa mawasiliano ya simu nchini Senegal, lengo lake kuu ni kutambua miundo ya mawasiliano inayoweza kuigwa ili kufikia eneo lote na kufikia Wasenegali

milioni 2.6 kufikia 2024²⁹.

Kwa hivyo, nchini Senegali, hazina ya mfuko wa huduma kwa wote imeundwa na serikali ya Senegal kama njia ya kupunguza kwa kiasi kikubwa mgawanyiko wa kidijitali na kuchangia ipasavyo katika maendeleo ya kidijitali ya nchi.

MAENDELEO YA TEHAMA NA TEKNOLOJIA ZINAZOIBUKA

Kuhusiana na teknolojia zinazoibukia kama vile Akili bandia na roboti, ACHPR (Tume ya Afrika ya Haki za Binadamu na Haki za Watu) ilipitisha Azimio 473³⁰ kuhusu haja ya kuendeleza utafiti kuhusu haki za binadamu na watu na akili bandia (AI), robotiki na nyinginezo. teknolojia mpya na zinazoibukia barani Afrika. Katika azimio hili, ACHPR inathibitisha kwamba “teknolojia mpya na inayoibukia inatoa fursa na vitisho vya kukuza na kulinda haki za binadamu na watu katika Afrika”³¹.

Kwa kuzingatia hili, Senegal imezindua Mpango wake wa Maendeleo ya Akili Bandia (IDIA)³². Ni mradi wa utafiti unaolenga kuboresha na kuimarisha matumizi ya Akili Bandia katika ukanda huu, hasa katika maeneo kama vile kilimo, elimu, afya na mazingira. Utekelezaji wa mradi huu unahitaji kufanya kazi kwa ushirikiano na miundo kama vile IPAR, CURI-ICAD na JUNCTION na Chuo Kikuu cha Virtual cha Senegal ili kupitisha sera za kawaida za kikanda na kitaifa, mikakati na kuhakikisha matumizi ya kuwajibika. Pia, matumizi ya akili bandia, robotiki na teknolojia nyingine mpya na zinazoibukia lazima ziwiane na haki na wajibu zilizoainishwa katika vyombo vya haki za binadamu vya kikanda na kimataifa ili kudumisha utu wa binadamu, faragha, usawa, kutobagua, ushirikishwaji, utofauti, usalama, haki, uwazi na uwajibikaji³³.

²⁹ The Coordination and Management Unit (UCG) of the FDSUT, installed in December 2019, intends to ensure other projects according to O. THIONGANE, in Digital promises - Senegal and Africa connect, Sédar, December 2020.

³¹ [https://www.achpr.org/fr_sessions/resolutions?id=504#:~:text=473%20R%C3%A9solution%20sur%20la%20n%C3%A9cessit%C3%A9,473\(XXXI\)% 202021](https://www.achpr.org/fr_sessions/resolutions?id=504#:~:text=473%20R%C3%A9solution%20sur%20la%20n%C3%A9cessit%C3%A9,473(XXXI)% 202021)

³⁰ ACHPR/Res.473(XXXI) 2021

Hitimisho na Mapendekezo

Ripoti hii imekusudiwa kama chanzo cha habari kwa mamlaka, wadau na umma kwa ujumla. Mojawapo ya malengo ni kutoa muhtasari wa hali ya nchi kuhusu kuheshimu haki za binadamu katika zama za kidijitali. Kwa hivyo ni muhimu kuimarisha mfumo wa kisheria na udhibiti wa usimamizi wa data kwa kuhusisha wadau wote ili kukuza ujumuishaji wa kidijitali. Ni wakati pia kwa Serikali ya Senegal kurudisha demokrasia kupitia uhakikisho thabiti wa uhuru wa kujieleza na wa vyombo vya habari.

SERIKALI	TAALUMA	ASASI ZA KIRAIA
<ul style="list-style-type: none"> Serikali ya Senegal lazima ihakikishe zaidi uhuru wa mtandao. Vizuizi vyovyote vya uhuru wa kujieleza na wa vyombo vya habari lazima vitolewe kwa mujibu wa sheria, viwe na uwiano, halali na muhimu katika jamii ya kidemokrasia. Ni lazima serikali iwajulishe raia kila mara kuhusu mbinu za ufuatiliaji ili kuhakikisha kwamba haki ya faragha inaheshimiwa na ulinzi wa data binafsi. Serikali inapaswa kutekeleza sheria na sera kuhusu mifumo ya utambulisho wa kidijitali huku ikizingatia hasa faragha na kutambua kanuni za kimataifa za ulinzi wa data. 	<p>Sekta binafsi</p> <ul style="list-style-type: none"> Sekta binafsi kwa ushirikiano na Serikali lazima ihakikishe kwamba wananchi wote wanaweza kufaidika na manufaa ya Mfuko ya huduma kwa wote. Kampuni za kibinafsi lazima ziheshimu faragha katika kazi ya kukusanya na 	<p>kuchakata data binafsi.</p> <p>Asasi za kiraia</p> <ul style="list-style-type: none"> Mashirika ya kiraia yanapaswa kuendelea kuchukua jukumu muhimu katika kutetea na kulinda haki za kidijitali kwa kuhakikisha ushirikishwaji wa kidijitali kwa wananchi wote. Mashirika ya kiraia yanapaswa kufanya kazi bega kwa bega na wadau, kama vile serikali, sekta binafsi, vyombo vya habari na umma ili kukuza uelewa wa usimamizi wa data na teknolojia zinazoibuka. Mashirika ya kiraia yanapaswa kufanya

³² Senegal: launch of an initiative for the development of AI in French-speaking Africa, <https://comprendre.media/senegal-lancement-dune-initiative-pour-le-developpement-de-lia-en-afrique-francophone/>

³³ 473 Resolution on the Need to Develop a Study on Human and Peoples' Rights and Artificial Intelligence (AI), Robotics and Other New and Emerging Technologies in Africa - ACHPR/Res.473(XXXI) 2021.

SERIKALI	TAALUMA	ASASI ZA KIRAIA
<ul style="list-style-type: none"> • Serikali lazima iwafahamisha watoa maamuzi na watumiaji wa mifumo ya Akili bandia na uwezekano wa kuanzisha mchakato wa kutafakari kwa ajili ya marekebisho ya sheria yanayolenga kuboresha sera za umma kwa ajili ya uwajibikaji wa akili bandia. • Serikali inapaswa kuunda mfumo wa utawala wa kisheria na wa kimaadili kwa Akili bandia, robotiki na teknolojia nyingine mpya na zinazoibukia, kwa mujibu wa viwango vya kimataifa. 		<p>kampeni za uhamasishaji na utetezi kuhusu haki za kidijitali na ushirikishwaji wa kidijitali nchini Senegal</p>

     @ParadigmHQ

www.paradigmhq.org

Hakimiliki © 2023